

Уманський національний університет садівництва
Факультет плодоовочівництва, екології та захисту рослин
Кафедра захисту і карантину рослин

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІТОПАТОЛОГІЯ ТА ЕНТОМОЛОГІЯ ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН» Галузь знань: 20 «Аграрні науки і продовольство» Спеціальність: 206 «Садово-паркове господарство» Освітня програма - «Садово-паркове господарство»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми: обов'язковий	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	4 кредитів /120 годин
Семестр	5
Форма контролю	Екзамен
Мова викладання	українська
Профайл викладача	Мостов'як Світлана Миколаївна Посада: доцент кафедри захисту і карантину рослин Науковий ступінь: кандидат с.-г. наук E-mail: s.mostoviak@gmail.com ORCID 0000-0001-8322-8710 Зв'язок з викладачем: +380674399359 Крикунов Ігор Володимирович Посада: завідувач кафедри захисту і карантину рослин Науковий ступінь: кандидат с.-г. наук E-mail: kiv1000@ukr.net ORCID 0000-0002-8795-2535 Зв'язок з викладачем: +380983291779
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних — 60 години (лекції – 28, практичні заняття – 32), самостійна робота студентів – 60 годин
Передумови для вивчення дисципліни	Освітній компонент «Фітопатологія та ентомологія декоративних рослин» базується на знаннях таких дисциплін: «Ботаніка», «Фізіологія рослин», «Основи фахової підготовки», «Дендрологія», «Дендрологія (декоративна)».
Мета вивчення дисципліни	Курс спрямовано на формування у студентів знань із захисту садово-паркових насаджень від шкідників, інфекційних та неінфекційних збудників хвороб та несприятливих факторів зовнішнього середовища.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання - очний із використанням навчальної платформи для дистанційного навчання MOODLE. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форма навчання та ін.) — змішане навчання з використанням навчальної платформи Moodle, сервісів ZOOM, Google Meet, мобільних додатків.

Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти та ОПП	ЗК.4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК.7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК.8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК.9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК.10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК.11. Навички здійснення безпечної діяльності. ЗК.12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК.13. Уміння планувати та організувати свою професійну діяльність. ЗК.14. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
	СК.1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо). СК.3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства. СК.4. Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів садово-паркового господарства. СК.6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства. СК.8. Здатність безпечно використовувати агрохімікати й пестициди, беручи до уваги їх хімічні і фізичні властивості та вплив на навколишнє середовище. СК.11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.
Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти та ОПП	ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. ПРН 3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію. ПРН 4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства. ПРН 9. Проектувати та організувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника. ПРН 10. Проектувати та організувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника. ПРН 11. Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві. ПРН 12. Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві. ПРН 13. Результативно працювати у колективі.

	ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших. ПРН 15. Організувати результативні та безпечні умови праці. ПРН 16. Співпрацювати з фахівцями інших галузей знань, робити фаховий внесок у колективну роботу в рамках комплексних проектів формування об'єктів садово-паркового господарства, що охоплюють різні галузі знань
Структура курсу	МОДУЛЬ 1. Фітопатологія Змістовий модуль 1. Тема 1. Вступ. Загальні відомості про хвороби декоративних рослин. Topic 1. General information about diseases of woody plants. Тема 2. Неінфекційні фактори і причини, які викликають хвороби лісостанів та зелених насаджень. Тема 3. Збудники інфекційних хвороб рослин: (гриби, бактерії, актиноміцети, мікоплазми, риккетсії, віруси, квіткові напівпаразити, фітонематоли). Тема 4. Патогенез і динаміка інфекційних та неінфекційних хвороб у лісових і зелених насадженнях. Імунітет деревних рослин до інфекційних хвороб. Змістовий модуль 2. Спеціальна частина Тема 5. Хвороби квітково-декоративних рослин. Тема № 6. Хвороби плодів і насіння. Тема 7. Судинні, некрозно-ракові хвороби деревних порід. Тема 8. Гнилеві хвороби декоративних порід. Тема 9. Методи та засоби захисту деревних рослин від збудників хвороб і пошкоджень. МОДУЛЬ 2. Ентомологія Змістовий модуль 3. Тема 10. Предмет та завдання ентомології. Тема 11. Морфологічні, анатомічні і біологічні особливості комах. Topic 11. Morphological, anatomical and biological features of comas. Тема 12. Систематика і класифікація комах. Тема 13. Основи екології комах та інших шкідників рослин. Тема 14. Методи захисту рослин від шкідників. Змістовий модуль 4. Спеціальна частина Тема 15. Шкідники коріння та заходи захисту від них. Тема 16. Шкідники декоративних рослин у розсаднику. Тема 17. Хвое- та листогризучі шкідники декоративних рослин. Тема 18. Комахи-карпофаги (конобїонти), шкідники шишок, плодів та насіння декоративних рослин. Тема 19. Комахи-ксилофаги та заходи захисту від них. Тема 20. Шкідники квітково-декоративних рослин.
Методи навчання	Методи навчання передбачають лекції з використанням презентацій та лабораторно-практичних занять з використанням певного наочного матеріалу (колекційних зразків комах шкідників, гербарних зразків пошкоджених шкідниками і уражених збудниками хвороб рослин, методичних матеріалів, таблиць, наукової літератури тощо); проведення практичних занять в різних екосистемах декоративних рослин.

Політика курсу	Середовище в аудиторії — дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. Виконання завдань, передбачених програмою, — з дотриманням строків здачі. Відпрацювання пропущених занять — відповідно до графіку консультацій викладача. Порушення принципів академічної доброчесності — підстава для негативного оцінювання роботи студента. Методи і критерії оцінювання — поточний контроль (70 %), підсумковий контроль (30 %).
Рекомендовані джерела інформації	Базова 1. Мостов'як С.М. Фітопатологія декоративних рослин. Навчально-методичний посібник. – Умань, 2019. – 186 с. 2. Шевченко С.В., Цилюрик А.В. Лісова фітопатологія. – Київ: Вища школа. – 1986. – 381 с. 3. Федоров Н.І. Лісова фітопатологія – підручник для сільгоспвузів. – Мінськ.: Вища школа. – 1992. – 317 с. 4. Шкідники і хвороби квіткових і декоративних рослин / За ред. В.В. Синадського. – К.: Наука. – 1982 – 592 с. 5. Завада М.М. Лісова ентомологія. – Вінніченко. –2017. – 380 с. 6. Рудська Н.О., Пінчук Н.В., Ватаманюк О.В. Лісова ентомологія: Навч. Посіб. / За ред. Н.О. Рудська: Вінниця: ВНАУ, 2020. – 288 с. 7. Пузріна, Н. В. Шкідники та збудники хвороб деревних декоративних рослин : навчальний посібник. Частина I / Н. В. Пузріна. - К. : Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2020. - 527 с. Допоміжна 1. Ecological Structure of the Harmful Entomocomplex of Apple Orchards of the Central Forest-Steppe of Ukraine. Svitlana Mostoviak, Andrii Berezovskyi, Ihor Krykunov / Ecological Engineering & Environmental Technology 2023, 24(6), 155–162. https://doi.org/10.12912/27197050/168096 ISSN 2719-7050, License CC-BY 4.0 https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/10066 2. Крикунов І.В., Кравець І.С. Біоекологічні особливості розвитку білана жилкуватого (<i>Aporia crataegi</i> L.) у Правобережному Лісостепу України/ І.В. Крикунов, І.С. Кравець// Зб. наук. праць Уманського НУС. – 2016. – Вип. 89. – С. 79 – 86. 3. Цилюрик А.В., Шевченко С.В. Лісова фітопатологія. Практикум. – Корсунь-Шевченківський.: Поліграфічний центр „Ірена”. – 1999. – 203 с. 4. Цилюрик А.В., Шевченко С.В. Гриби лісових біоценозів. Атлас. – К.: Вища школа. – 1989. – 255 с 15. 5. Червона книга України. Тваринний світ. – Українська енциклопедія, 1994, - 456 с. 6. Мешкова В.А. Історія і географія масових розмножень комах-хвоєлистогризів / В.А. Мешкова. - Х.: Майдан, 2002. - 243 с. 7. Мостов'як С.М., Мостов'як І.І. Екологічне значення ентомофауни та основні чинники втрати її біорізноманіття. Збалансоване природокористування №3, 2021, С. 103-113. 8. Мостов'як С.М., Мостов'як І.І. Борзих О.І., Федоренко В.П. Екотоксикологічна оцінка застосування хімічних засобів захисту рослин від шкідників. Карантин і захист рослин №3 2022, С.3-9.

